

confessus sis ab habente potestatem / et an
in hoc te decipias. vel alter te

Consideratio Octaua.

Status puilegiatorum habet. dum
spectis publicis absoluit parochia
nos / ut ipsi debeant facere fide de ab
solutione / et absoluedi potestate. si super
parochialibus fuerint requisiti. sub pena
de negadi ronaliter talibus cum se dicunt
absolutos eucharistie sacramentum.

Consideratio Nona.

Status puilegiatorum habet / ut non
debeat inducere voto vel pmissio /
alios ad eligendum sepulturam in eccles
sijs et locis suis. **U**t ad persistendum in ias ele
cia ibidem. Et sub pena excoicationis late
sue. **D**ebet preterea reddere quartam parte lega
torum / seu funeralium / curato parochiali ipsius
defuncti / que pars canonica nominatur

Consideratio Decima

Status puilegiatorum ad predicandum
debet sine qualitate auditorum formare
sermonem / ne coram laicis et subditis de
regit vicia clericorum atque dominorum. **H**oc ei esset
non extirpare vicia. sed nutrire rebellionem /
scilicet murmuracionis et contemptum apud audien
tes. **F**iat insuper predicatio principaliter de pui
cis nostre religionis in fide spe et caritate
cum ceteris virtutibus. **S**ed et presertim con
fessiones mulierum et iuuenum / non nisi locis pa
rentibus et publicis audire / nec pueticula
in cameris et angulis agere presumant. ab om
ni specie mala abstinentes se.

**De utroque statu si
mul.**

Consideratio Prima.

Status uterque curatores scilicet et puile
giatorum / inuigilet cognoscere casus
reueruatos platis. ne seducant et se
ducant / si transgrediantur limites sue potestatis
quibus expediret pauciores casus presertim
occultos referuari ut sunt peccata illa carnis que
frequenter commissa vix confitentur. presertim
per mulieres et adolescentulos.

Consideratio Secunda.

Status uterque studeat alter alteri
onera portare sine contentione et emu
latione / de rebus predicatis / vel alijs / nisi in
uicem more cornicium se mordeant / presuman
tur. **N**e preterea surgat feda opinio ecclesiasti
corum apud laicos / et vituperetur ministerium
dei. **N**onne de quo abunde diues est po
tibus. **N**onne pacis est de non diuisionis.

Denique quod predest pharisaica contentio de sta
tus peminencia quoniam sanctius est dare operam.
ut quis perfectus inueniatur. **S**i si iaces in imis / de
perfectio stat glie. **A**ttento presertim quod concilio ec
clastico obsequio / non preta cludi sub regul
quibuscunq. **Q**uoniam necesse sit currere sepiissime ad
glosam sapientissimi Augustini. tracta ex opibus
vices / que talia dant in obsequanda animi prepa
ratione. et non super operis exhibitio. **Q**ue animi
preparatio preter apud omnem statum et personam
re religionis si vult inueniri. **F**init.

Incipit tractatus

eiusdem Cancellarii parisiensis de modo vi
uendi omnium fidelium.

Ad nobiles Consideratio prima.

Regula prima que spectat ad nobi
les potentes et scabinos. ne paupe
res videlicet per potentiam suam
opprimant et a subditis suis opprimi per
mittant. **V**alos usus in villis suis de
struant. **C**ausas pauperum / viduarum / et
orphanozum / libenter audiant. et cito iuste
iudicent. **V**ouera pro iudicio faciendo vel
festinando. aut retardando. non accipiant
Nihil a subditis suis extorqueant.

Ad milites Consideratio secunda.

Regula ad milites tangitur. **Luce.**
ij. **N**eminez concutatis scilicet in
persona per potentiam indebite.
Nemini calumniam faciat in rebus. qua
per militiam facere possitis. **E**t preter esto
te de stipendijs vestris id est redditibus ve
stris multis temporibus. accipiendo vero
ad defendendam patriam. **ij. Dachabeo.**
xv. **A**ccipe gladium sanctum munus etc. **Ro**
mano. xij. **N**on sine causa gladium portat

Ad simplices Consideratio tertia.

Regula simplicium quo ad ecclesia
ut ieiuni ad missam veniant. **I**n
missa non loquantur nec circumspi
ciant. **A**nte missam orare debent / ut gratia
dei recipiant. **I**n missa memoriam passio
nis christi habeant. **A**nte euangelium san
cti Iohannis non creant. **S**ermones libe
ter et diligenter audiant. et referre post mis
sam gratias deo satagant.

Ad episcopos et prelatos.

Regula episcoporum et prelatorum satis patet
ad **Thimothe. iij.** **O**portet episco
pum sine crimine esse sicut dei dispensato
rem. **E**t **Datt. xx.** **Q**ui maior est vestrum sit
vester minister. **i. Loz. vi.** **D**ortamur vos etc

De modo vitendi

Est aut officium epi malos corrigere et arguere bonos et pusillanimes pacificari. **D**icit dñs Petro in psona cuiuslibet plati ait **P**asce oues meas. **1** Testalo. v. **F**res corripite in q̄tos / solamini pusillanimes. **D**e istis. ij. ad **T**himo. iij. **P**redica v̄bū in sta optune. i. portue. obsecra. argue. increpa in oi patia et doctria. **E**t **S**al. vi. **S**i p̄occupatus fuerit hō i aliq̄ delicto rē. **A**d clericos

Regula clericorū est h̄re doctrinaz sanā. vita scām. famā odoriferam. **N**eb. v. **S**acerdotes h̄nt hostias p̄ delictis suis offerre. **A**ug. in regula sua **S**it vob cor vnū et aia vna in dño. p̄s. **S**acerdotes tui induant iusticia. **C**olof. iij. **I**nduite vos sic electi di. viscera misericordie et pietatis h̄ntes. **A**d religiosos

Regula religiosorū est viuere i obe/diētia. castitate. et paup̄tate. **E**t debēt deuote orare et cōreplari. et car/nē mortificare / p̄tra vitia et concupiscentias **U**n̄ **A**ug. in regula monachorū. **I**n oibz et sup oia amet et honorificet deus. **E**t **H**ugo de scō victore de claustro anie. **S**ūma religionis regula in h̄ depēdet v̄ plati custodi ant subditos suos. subditi platis benigne obediāt. deuoti sint senes. iuuenes vero laboriosi. **S**it honestas i bitu. mediocritas in victu. **S**int in claustro assidui / et ad in/iuriā rari. **N**ō sint ciuiles sed claustrales. **S**it in rēti psalmis nō cauf. **N**ō sit rumor in claustro / sed dilectio. **I**n capitulo non lites / sed p̄fessio. **I**n choro sit sacra simplicitas / et circa altare reuerentie honestas

Ad diuites.

Regula diuitū ne aliquid iniustus adq̄rāt. **N**e p̄t diuitias suas paup̄es vicinos suos despiciāt. **P**au/p̄eres sustineant. **O**perarijs suis bene et cito persoluant. **A**dulatores neq̄ adulatorices in mēsa recipiāt. **D**iligenter et libenter ad p̄cordiam vicinorū suorum laborent

Ad pauperes.

Regula pauperum / v̄ diuitibus libenter et fideliter seruiant. nec diuitibus p̄pter diuitias suas inuideāt nec p̄pter paupertates adulatione vel detractione peccent. **N**ec impatienter sed gratāter paupertatem sustineant. nec iniuste ditari cupiant. nec ecclesias propter diuites vitent. **N**ihil furti a familia suorum vicinorum / nec ab alijs retineant.

Ad virgines.

Regula virginū. **N**on sint loq̄ces. sed simplices corde et bitu. **A**d virginitatem matris christi cogitent. et eā diligant. **C**hozeas vitent. **I**nter iuuenes non sedeant. nec se ab eis palpari permittant. **N**on ament aliquem illicito amore. **A**dulatores neq̄ adulatorices recipiāt nec audiant. **O**rationes libenter dicant. **S**ordida verba et inhonesta fugiant

Ad viduas.

Regula viduarū est vt p̄tinentiā diligant. et in vestibz humiliter se habeant et orōnibz libenter insistāt. **N**omines suspectos in hospicio suo non recipiāt. **D**e p̄silio p̄boz se gubernent et viuāt **S**ancrā **A**nnā et **E**lizabēth viduas cogitent. **F**amiliā castā habeant. **P**arū per vicinos currant. **A**d nuptas.

Regula nuptarū est i thimo. h̄mōrare superiores. diligere maritum regere familiam. diligēter gubernare domū. et seipam honestam et irrephensibilem ostendere siue exhibere. **A**d mulieres

Regula mulierū est q̄ nō se indecenter ornatas ostendāt. **A**ures. colliguttur et caput regant. **H**umiliter in ecclesia et vbiq̄ se habeant. nec alias mulieres per superbiam suam iuuent

Ad maritos et vxores.

Regula viroz ad vxores et eōuerfo ponit **E**p̄hes. vi. **V**iri diligite vxores vestras. sicut et x̄ps dilexit ecclesiam suam. vxor autem timeat virum suum. ij. **C**orintheorum. **V**iri cobabitantes fm̄ p̄scientiam. quasi infirmiori vasculo muliebri impertientes honores.

Parentum ad filios.

Regula parentū ad filios **E**p̄hes. vi. **E**t vos p̄res nolite p̄ocare ad iracundiā filios vestros. sed educate eos in disciplina et correptione. iij. **C**or. xij. **N**ō debent filij thesaurizare parentibus. sed p̄ntes filijs. **F**iliorū ad parentes

Regula filiorū ad p̄ntes est q̄ p̄ntes honorēt / et eis in bonis obediāt / nec eis sua furent. **A**nte eos n̄ m̄deāt. **A** maledictōibz oīno se caueāt. **C**ū p̄ntibus aliq̄n ad eccliam vadāt libeter / in negocijs p̄ntū suorū fideliter laborent.

Dominorum ad seruos.

Regula dñorū ad seruos **E**p̄hes. vi. **V**os dñi eadē facite illis / remittētes minas. et soluite dño qd̄ iustus

est. et equū suū p̄state. sciētes q̄ vros dñm in celis habetis eccl̄. vij. Ne ledas seruū tuū in veritate opantē. Seruus sensatus sit tibi dilect̄ q̄ si aia tua. nō defraudes illū libertate. neq; in opem derelinquas illū

Regula seruorum ad dños Colloſeñ. iij. Serui obedite dñis carnalib; nō ad oculū seruientes. quasi hoibus placentes. sed in simplicitate cordis / timētes deum. scientes q̄ a dño accipietis retribu- tionē hereditatis. i. Petri. ij. Serui subdi- ti estote in omni timore dñis vestris non tñ bonis rē. Ad familiam.

Regula ad familiā. Ne fraudē dñis suis in seruiēdo. negligendo. faci- ant. Fideles sint in rebus suis cu- stodiendis. Nihil ab eis auferant occulte / nec alios facere pmittant. Aunciu malum non faciant. vxori vel filijs dñi sui. De ma- le rñdendo caueāt. Malos rumores fugi- ant. vñ in domo malum oriri possit / sed di- scordias etiā reportare vitent. Dissi cito reuertant. Mercē suā in supbia vestiu; nō expendāt Ita viuāt in humilitate. vt la- bor eorum sit eis in remissione peccatorū suorum. Ad mercatores.

Regula mercatorū est vt non in die dñica mercēt. Nec piurent. Ab illicito sibi caueāt lucro. Nec ad di- em vendant vel carius ppter dilationem. Ut debitū suū tpe pmissio soluant. Nec sci- entes mentiant. Equā staterā habeant. eq̄ pondera / et equam mensuram.

Ad tabernatores.

Regula tabernatorū est / ne pmittāt ludere ad tabillos in tabula sua. ne q; in tabna sua. Deū blasphemar nō pmittāt. Nec meretrices recipiāt de no- cte. Plenā mensurā dent omnibus. Vinuz cum aq̄ ad vendendū nō misceāt. Nec aliq̄ pocula vel fercula aliquo modo ad vendē- dum defraudēt. Ad hospites.

Regula ad hospites ē / q̄ malos in hospicio suo nō pmittāt / vel sciēter recipiāt. Nec hospitib; suis furent auenā vel fenū. Nec sustineāt q̄ hospites sciēter fornicent in hospicio suo. Justā bo- nā rōnabilem computationem cum hospi- tibus suis faciant. Ad senes

Regula ad senes ē. In eccl̄a libent̄ iaceāt. Iuuenib; bonū eccl̄plū pbe- ant. De maledicēdo siue malefaciēdo ipos

rephēdāt. Turpia vba nō hēant. Ne clau- det malicias corā iuuenib;. Vulterculas a bono nō retrahāt. Nec iuuenes laudēt in supbijs suis. Ad omnes.

Regula ad oēs ē. vt excōicatos vitēt. Nō se iebriet. Paupes p posse suo sustineāt. Sacerdotes et religiosos / et eccl̄iaz vbiq; honoret. Et deuote ab eis doctrinā audiāt. Festa bñ custodiāt. Decias rite sol- uāt. Detractionē caueant. Ab adulatōe / a blasphemia / a mēdacio / a periurio / ab assu- duo iuramēto / a turpib; verb; / et maxie a lu- ruriōs verb; se abstinēāt / qz circūstātes rau- diētes ab eis inflāmant. Precepta eccl̄ie te- neāt / pnias sibi iniūctas diligēter iplēant. Alit̄ aliter ad bonū op̄ inuitet / et de malo re- phendat. Dent libēt̄ elemosinas. qz sicut aq̄ extinguit ignē ita elemosina extinguit pctm. Dissas / smones / et p̄fessiones libē- ter colāt et frēqntēt. Ablata restituāt. qz nō dimittit pctm. nisi restituat ablatū vt dicit Aug. In vespe. i. in fine vite tormēta infer- ni. et gaudia paradisi cogitent.

Regula oim ponit Barth. xxxviij. Baptisantes oēs gētes / in nomie p̄ris / et filij / et spūstancij. vt fm illō Joh. i. oēs crederēt p illū. i. Pet. iij. In fi- de aut oēs vnanimēs. In orōne estote cō- patiētes. fraternitat; amatores. misericor- des. modesti. hūiles. non reddentes maluz p malo. neq; maledictū p maledicto. sed e- cōtrario bñdicētes rē. Eccl̄s xl. Deū time- et mādara eius obfua. h̄ est omnis hō rē. Un̄ ad Gal. vi. Qui hāc regulā secuti fue- rint. pax sup illos et misericordia. Finis

Sermo eiusdē doc- toris de tribulationib; ex defectuoso eccl̄a- sticoz regimie / adhuc eccl̄ie puentur; / et de signis earundē / ex snia pnūciat; de ceptō ne gliose vgis Marie in scilio Costātiē.

Domin; dabit vob signū. Ec- ce vgo recipiet et pariet filius. **E**saie. vij. recitatū rē. Nūc q̄ ad scdm. Reue. p̄res et dñi / restat oñdere quō signū oīpo- tētie / et sūme clemētie / factū sit signū / et tradi- ctiōis et ruine. Contradixit enī achaz pete- re signū qd p ppham sez Esaiā a dño sibi es- rat pceptū. Nō petā inq̄t / et nō tentabo dñz. Doc qdem addidit / et nō tentabo dñm / for- ma quidē pietatis sed non vritus. Colebat achaz idolū qd deserere noluit / et iō ne dñs